

»Flyt Dem nærmere herhen. Jeg kan ikke tale saa højt. — De spurgte mig for en Tid siden, om jeg var tilfreds med, hvad jeg havde faaet udrettet i Livet. Jeg vil dertil svare — og De skal lægge Mærke til mine Ord! — jeg overgiver uden Bekymring mit Livsarbejde til Historiens Dom. At det nye Folkestyre ikke forvandlede Landet til et lavloftet Degnedømme — det er min Fortjeneste. Den Gerning vil Eftertiden engang regne mig til Ære. — — Men mit personlige Liv har ikke været lykkeligt,« føjede han til efter en lang Tavshed. »For Mennesker af min Art gives der ingen Lykke. Vi er som de Spedalske fordømte til Isolation.«

Da Bjerreby indvendte, at han dog altid havde haft mange hengivne Venner og trofaste Tilhængere, slog han Øjnene vidt op med noget af den gamle Vildskab i Blikket. Saa svarede han skærende bittert, mens Øjenlaagene atter sank tungt ned:

»Ja. Og for hver oprigtig Ven tredive falske. Og hundrede hadefulde Misundere. At jeg var en lille Smule klogere end Mængden, blev min Skæbne. Fra min Ungdom har Had og smaaligt Nag fulgt mig saa trofast som min egen Skygge og forgiftet mig enhver Glæde. Det er Sandheden om det store Held, jeg skal have haft, — og som man ovenikøbet har syntes, jeg skulde være smukt taknemlig for.«

Han laa nogen Tid tavs og aandede besværet, fordi